

1.29 සමීකරණ සංකල්පයේ බෞද්ධ මුහුණුවර පිළිබඳ විමර්ශනයක්

පූජ්‍ය අලුත්ගම විමලරතන හිමි

පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

ABSTRACT

කිසියම් සමාජයක, සංස්කෘතියක, ආගමක, දර්ශනයක, අන්‍යෝන්‍යව පවතින සංකල්ප අන්‍ය සමාජ, සංස්කෘතික, ආගමික, දාර්ශනික සංකල්පයන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය බලපෑම නිසා නව්‍යකරණයට ලක්වීම සාමාන්‍ය මෙන් ම සුවිශේෂී සිදුවීමක් හෝ ලක්ෂණයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. එම වෙනස්වීම, නවතාවයක් ගැනීම, ‘සමීකරණය’ ලෙස හැඳින්වේ. ‘සමීකරණය’ යන්නට තවත් පර්යාය සිංහල වචන කීපයක් ම දැකිය හැකිය. එනම් ස්වීයකරණය, අවශෝෂණය, අනුයෝජනය, සම්පර්කය එයින් කීපයකි. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ මෙය “Assimilation” ලෙස ගැනේ. ලොව පවතින යථාර්ථවාදී දහමක් ලෙස බුදුදහමේ උක්ත සමීකරණ සංකල්පය දකින්නට ලැබෙන ආකාරය පිළිබඳ විමසුමට ලක් කිරීම මෙහි ලා සිදුවේ. ඒ අනුව බෞද්ධ සමීකරණ ක්‍රියාවලියේ ඇති සුවිශේෂතා ප්‍රධාන කොටස් කීපයක් යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

- 1 බුදුදහම විසින් වෙනත් ආගමක පැවති සංකල්ප වෙනස් නොකොට අර්ථාන්විතව එකතු කර ගැනීම.
* ජෛනසමයේ තිබූ වස්සාවාස උපෝසථ චාරිත්‍රවිධි අර්ථවත්ව යොදා ගැනීම.
- 2 එකල පැවැති අර්ථශූන්‍ය සංකල්ප බැහැරකොට එහි ආකෘතිය ගෙන ඒ සඳහා නව අර්ථකථන දීම.
* සිගාල ගෘහපතියාගේ දිසා නමස්කාරය වෙනුවට ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවලියක් ඇතුළත් සිගාලෝවාද සූත්‍රය ඇසුරෙන් සදිසා නමස්කාරය හඳුන්වාදීම.
* මහා බ්‍රහ්මයා හා දෙමාපියන් සමාන කිරීම.
- 3 ඇතැම් ආගමික සංකල්ප බෞද්ධ සංකල්ප ආශ්‍රයෙන් ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කොට තිබේ.
* නොපෙනෙන දෙවියන්ට යාග කිරීම වෙනුවට හිඤ්ඤාට දන්දීම හඳුන්වාදීම.
- 4 ඇතැම් ආගමික සංකල්ප සම්පූර්ණයෙන් බැහැර කොට ඇත.
* අත්තකිලමථානුයෝගය හා කාමසුඛල්ලිකානුයෝගය ප්‍රතිකෂේප කිරීම.